

INFORMACE Z ČESKÝCH ČASOPISŮ

Č. 11/2015

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze.

Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím elektronické pedagogické knihovny (e-PK) <http://www.epk.cz/> nebo v papírové podobě e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Český národní původ jest jaksi aristokratický ... : obraz české šlechty v moderní době / Jan Županič – cze

In: Historický obzor : časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie -- ISSN 1210-6097 -- Roč. 26, č. 9-10 (2015), s. 233-238.

Srovnání podílu šlechty na celkové populaci v Čechách se situací v Polsku či Uhrách. Rozdíly mezi českou šlechtou a šlechtou maďarskou a polskou v oblasti majetkové. Husitské války, které silně omezily majetek církve, jako jeden z nejvýznamnějších milníků při formování šlechty v Čechách a na Moravě. Další milník: porážka stavovského povstání roku 1620 a s ní spojené právní změny (odebrání některých privilegií českým stavům). Česká šlechta v době národního obrození, rozdílné chápání národa šlechtou (důležitá územní příslušnost) a ostatními vlastenci (důležitá jazyková příslušnost).

dějepis ; dějiny novověku ; dějiny středověku ; společnost ; sociální struktura ; vládnoucí třída ; vlastenectví ; národnost ; země Koruny české ; Čechy ; Morava ; šlechta ; národní obrození

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447397>

2.

Albert Einstein a století obecné relativity / Oldřich Semerák – cze

In: Pokroky matematiky, fyziky a astronomie -- ISSN 0032-2423 -- Roč. 60, č. 3 (2015), s. 215-238.

Celé číslo časopisu je věnováno Albertu Einsteinovi, jeho životu a dílu vzhledem ke 100. výročí obecné teorie relativity, nejkrásnější z existujících fyzikálních teorií, kterou vytvořil Einstein. Autor mapuje životní období A. Einsteina od roku 1916, které bylo naplněno prací na teorii relativity, zmiňuje se o postupných

krocích výzkumu, klíčových událostech, místech i spolupracovnících A. Einsteina.

fyzika ; fyzikální vědy ; vědec ; vědecká činnost ; teorie ; dějiny vědy ; Einstein, Albert, ; Einstein, Albert, ; teorie relativity ; výročí

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447400>

3.

Česká školní inspekce : vzdělávání ve školních družinách ve školním roce 2013/2014 / Ondřej Andrys – cze

In: Speciál pro školní družiny : příloha časopisu Řízení školy -- ISSN 2336-4343 -
- Roč. 2, č. 4 (2015), s. 9-11.

Příspěvek zveřejňuje aktuální informace z inspekční činnosti České školní inspekce ve školních družinách ve školním roce 2013/2014. Celkově bylo Českou školní inspekci ve školním roce 2013/2014 hodnoceno 482 školních družin.
inspekce ; vzdělávání ; školní družina ; školní rok ; informace ; činnost ; inspektor ; hodnocení ; řízení ; Česká školní inspekce ; 2013/2014

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/446741>

4.

Díky projektu Doteky ztracených časů jsme si našli přátele v zahraničí / Alena Tučimová – cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 23, č. 28 (2015), s. 7.

Zkušenosti s projektem seznamujícím děti na prvním stupni základní školy s kulturním dědictvím národa a podporujícím jejich toleranci k jiným kulturám a schopnost vnímání krás lidového umění a přírody. Spolupráce s partnerskou školou ze Slovenska. Hraní her našich rodičů a prarodičů, seznamování se se starými řemesly, budování Muzea ztraceného času. Využití nástrojů aplikace eTwinning, např. společné vysílání televize TwinnyMax.

mezinárodní spolupráce ; základní škola ; první stupeň ; partnerství škol ; kulturní dědictví ; lidové umění ; příroda ; tolerance ; mezikulturní komunikace ; tradice ; hra ; řemeslo ; počítačové aplikace ; televizní vysílání ; eTwinning ; Slovensko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447607>

5.

Experimenty ve školské fyzice dříve a nyní / Bohumil Vybíral -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy: 10

In: Matematika, fyzika, informatika : časopis pro výuku na základních a středních školách -- ISSN 1210-1761 -- Roč. 24, č. 4 (září-říjen) (2015), s. 274-292.

Příspěvek pojednává o experimentech ve školské fyzice na základní, střední a vysoké škole v uplynulých třech stoletích. Ukazuje se, že se podíl reálných experimentů v současné výuce fyziky zmenšuje, a to i v důsledku toho, že fyzika je ve škole málo oblíbeným předmětem.

experiment ; škola ; fyzika ; základní škola ; střední škola ; vysoká škola ; dějiny ; historické hledisko ; výzkum ; výuka ; vyučovací předmět ; vývoj kurikula

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/446777>

6.

Hodnotový kontext volby mezi kariérou a domácností : mezinárodní srovnání / Simona Weidnerová, Petr Matějů -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Sociologický časopis = Czech sociological review -- ISSN 0038-0288 -- Roč. 51, č. 4 (2015), s. 637-666.

Zhruba od poloviny minulého století studuje na vysokých školách a studium úspěšně dokončí více žen než mužů. Jak se růst podílu žen s vyšším vzděláním projevuje v proměnných jejich preferencích v oblasti rodiny a domácnosti na jedné a pracovní-profesní kariéry na druhé straně. Různé hodnotové orientace žen a různé role, které od nich společnost očekává. Role vzdělání v hluboce zakořeněných preferencích a individuálních konceptech životního úspěchu u žen. Jak umožňuje ženám vysokoškolské vzdělání překlenout sociální bariéry a uplatnit výběr mezi zaměstnáním a domácností. Srovnání 25 evropských zemí.

žena ; žena v domácnosti ; vysokoškolské vzdělání ; zaměstnání ; hodnota ; hodnotový systém ; působení ; komparace ; Evropa

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447619>

7.

Inkluze v polytechnickém vzdělávání / Robert Gamba – cze

In: Moderní vyučování : časopis pro nové programy v českém základním školství -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 21, č. 9-10 (září-říjen) (2015), s. 6-7.

Propojení tématu inkluze, začleňování žáků se specifickými vzdělávacími potřebami (SVP) do hlavního vzdělávacího proudu, a problematiky technického vzdělávání. Polytechnická výchova, projektové vyučování a práce žáků ve skupinách (rozdělení rolí, komunikace, spolupráce, soutěžení). Stavebnice Merkur v projektové výuce jako nástroj pro začleňování žáků se SVP, využití stavebnice v hodinách matematiky (geometrie) a fyziky (mechanika), široká nabídka činností pro děti s různými schopnostmi. Činnost obecně prospěšné společnosti ITveSkole.cz.

žák ; vzdělávání ; postižený ; speciální vzdělávací potřeby ; handicap ; integrace žáka ; technika ; technické vzdělání ; polytechnická výchova ; projektová metoda ; projekt ; skupinové vyučování ; skupinová práce ; stavebnice ; základní škola ; Merkur ; inkluze ; inkluzivní vzdělávání

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447484>

8.

Jak by měl vypadat rok budoucího školáka? / Daniela Kramulová – cze

In: Informatorium 3-8 : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 22, č. 8 (2015), s. 10-11.

Dnešní děti jsou nejčastěji zvyklé na protektivní přístup ze strany rodičů. Poslední rok před nástupem do školy by měly být vystaveny tomu, že musejí odložit svá bezprostřední přání, že se musejí zařadit do nějaké skupiny a pracovat, i když zrovna chtějí dělat nebo říkat něco jiného. Předškolní rok je také tím posledním, kdy by měly být zkontrolovány řečové dovednosti a doporučena návštěva logopeda. Dále je třeba věnovat pozornost zrakové a sluchové percepční zralosti, orientaci dítěte v tvarech slov a poznávání hlásek ve slovech. Možnost domácích úkolů pro předškoláky, aby každý mohl trénovat to, co mu nejde. Důležitost schůzek učitelek s rodiči.

školní zralost ; mateřská škola ; povinná školní docházka ; řečová dovednost ; vizuální vnímání ; akustické vnímání ; předškolní dítě ; vztah rodiče-škola ; přechod z mateřské na základní školu ; rozvíjení schopností

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447530>

9.

Jak na bilingvní výuku v základní škole / Jiří Kostečka – cze

In: Učitel'ské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 --
Roč. 118, č. 28 (2015), s. 13.

Základní orientace v problematice bilingvní výchovy a výuky, zkušenosti ředitele Základní školy Wonderland Academy v Praze 4 s metodou bilingvní česko-anglické výchovy a výuky, která přináší rychlý a viditelný efekt. Cesta simultánní česko-anglické výuky předmětů (matematika, prvouka, finanční gramotnost, hudební, tělesná a výtvarná výchova), přepínání kódů při učení se cizímu jazyku, příklady z praxe. Kdy vystavit dítě cizojazyčnému prostředí, možné negativní následky vícejazyčnosti na psychiku a řečové kompetence jedince (příklad z praxe).

základní škola ; jazyková výuka ; cizí jazyk ; dvojjazyčné vzdělávání ;
bilingvismus ; čeština ; angličtina ; vyučovací jazyk ; vyučovací metoda ;
výchova ; výuka ; Praha 4

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447407>

10.

Motivovanost k výkonu učitel'ského povolání v souvislosti s osobnostními předpoklady studentů v kontextu teorie Johna L. Hollanda = Motivation for becoming a teacher in relation to personal characteristics of students in the context of John L. Holland's theory / Marie Faltýnková, Veronika Smetanová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 17

In: Lifelong learning = Celoživotní vzdělávání -- ISSN 1804-526X -- Roč. 5, č. 2 (2015), s. 134-147.

Teoretická východiska, metodologie a výsledky výzkumu, který zjišťoval, jak jsou zastoupeny mezi studenty učitel'ských oborů jednotlivé pracovní typy osobnosti vymezené Johnem L. Hollandem (celkem 6 typů). Dále výzkum sledoval, jaká je mezi studenty jednotlivých učitel'ských oborů motivovanost k výkonu učitel'ské profese a jaký je vztah mezi touto motivovaností a skórem v Dotazníku volby povolání a plánování profesní kariéry. Nejčastěji se mezi studenty učitelství vyskytuje typ sociální a typ zkoumající, nejvíce motivovanosti

vykázali studenti oborů Učitelství pro mateřské školy a Učitelství pro 1. stupeň základní školy.

student učitelství ; osobní předpoklady ; osobnost ; pracovní postoj ; motivace ; volba povolání ; pedagogické povolání ; výzkum ; výsledek výzkumu

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447298>

11.

O migraci by se měla vést věcná diskuze, říkají autoři výzvy Vědci proti strachu a lhostejnosti / Lukáš Novák, Anna Vanclová ; [Autor interview] Lukáš Doubrava – cze

In: Učitelské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 118, č. 29 (2015), s. 7-9.

Rozhovor s autory výzvy Vědci proti strachu a lhostejnosti (iniciativa lidí z akademické sféry) - smysl výzvy, tolerance společnosti k etnické a náboženské nesnášenlivosti, problematika uprchlíků a migrační vlny, příčiny uprchlické krize, představy o správném postupu vůči uprchlíkům, charakter a zodpovědnost politiků a médií, svoboda slova, extrémismus aj.

uprchlík ; emigrant ; migrant ; emigrace ; migrace ; přistěhovalec ; přistěhovalectví ; etnická skupina ; náboženská menšina ; etnické vztahy ; interpersonální vztahy ; sociální integrace ; extrémismus ; strach ; postoj ; tolerance ; Vědci proti strachu a lhostejnosti ; výzva ; iniciativa

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447425>

12.

Poruchy chování a emocí u dětí předškolního věku / Michaela Fialová – cze

In: Speciál pro MŠ : příloha časopisu Řízení školy -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 2015, č. 2 (2015).

Autorka v příspěvku shromažďuje poznatky o specifických poruchách chování a emocí dětí předškolního věku, poukazuje na atributy poruch chování a emocí, na příznaky těchto poruch, na diagnostiku a vhodnou formu pomoci ve spolupráci rodičů se zainteresovanými odborníky ve výchovně vzdělávacím procesu dítěte již od začátku jeho předškolního vzdělávání.

porucha chování ; emoce ; afektivní chování ; dítě ; předškolní věk ; vývojová psychologie ; znalost ; diagnostika ; diagnóza ; pomoc ; spolupráce ve výchově ; rodiče ; mateřská škola ; speciální vzdělávací potřeby ; výchovně vzdělávací proces ; předškolní výchova ; vývojové poruchy chování ; atribut ; příznaky

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447345>

13.

Postoje školní mládeže k tělesné výchově a sportu / Kateřina Jansová -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy: 8

In: Tělesná výchova a sport mládeže : odborný časopis pro učitele, trenéry a cvičitele -- ISSN 1210-7689 -- Roč. 81, č. 4 (2015), s. 2-10.

Článek srovnává některá výzkumná šetření uskutečněná v osmdesátých letech minulého století se současností a umožňuje porovnání postojů k tělesné výchově a sportu za posledních 30 let. Cíl výzkumného šetření byl zaměřen na sledování postojů školní mládeže ve věku 12-15 let (6.- 9. třída). Pomocí dotazníku DIPO - J (Dotazník postojů - junioři) byly sledovány některé psychosociální funkce tělesné výchovy a sportu ve školním nebo mimoškolním prostředí. V tabulkách a grafech jsou zobrazeny přehledné výsledky doprovázené komentářem.

tělesná výchova ; sport ; sportovní politika ; mládež ; starší školní věk ; mimoškolní výchova ; školní vzdělávání ; sportovní akce ; postoj žáka ; postojová škála ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu ; věk 12-15 ; 1983-2013

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/446996>

14.

Reflexe úspěšného projektu České školní inspekce / Václav Trojan, Česká školní inspekce -- cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 23, č. 28 (2015), s. 10-11.

Výsledky hodnocení vzdělávacího programu pro ředitele škol realizovaného Českou školní inspekcí v rámci programu Kompetence III očima účastníků vzdělávání. Program se zaměřil na oblast pedagogického řízení škol, jednotlivé semináře se věnovaly řízení sebe sama a druhých, mentoringu, vedení a řízení změny, setkávání ve školách. Účastníci měli také vyhodnotit, jak je semináře připravily na různé druhy činností (vyznat se v typech osobnosti jednotlivých učitelů, ovlivňovat motivaci učitelů, poskytovat kvalitní zpětnou vazbu a

kolegiální podporu svým učitelům, identifikovat slabé místo ve vlastní škole, řídit proces změny).

vzdělávací program ; další vzdělávání ; ředitel školy ; řízení školy ; personální řízení ; hodnocení

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447608>

15.

Tvor zvaný inspektor / Martin Procházka ; [Autor interview] Jan Nejedlý – cze

In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 62, č. 8 (2015), s. 6-8.

Ředitel Pražského inspektorátu České školní inspekce hovoří o tom, jaká jsou specifika tohoto povolání, jaké předpoklady musí mít uchazeč o práci inspektora a jak probíhá na školách inspekční činnost. Reakce učitelů i ředitelů na inspekci, vztah učitel-inspektor, ředitel-inspektor a pracovní a platové podmínky inspektorů.

školství ; hodnocení školy ; hodnocení výuky ; hodnocení učitele ; inspekce ; inspektor ; pracovní požadavky ; pracovní podmínky ; kvalita vyučování ; osobní předpoklady ; Česká školní inspekce

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447412>